

Motion till riksdagen 2020/21:3794

av Gudrun Brunegård m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2020/21:58 Möjlighet till betyg från årskurs 4 – efter försöksverksamheten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur försöken med betyg i årskurs 4 påverkat kunskapsinhämtning och i vilken mån extra resurser satts in till elever som annars riskerar att inte uppnå kunskapsmålen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att löpande utvärdera effekterna av de föreslagna ändringarna i skollagen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera effekterna av att rektorn och inte huvudmannen föreslås besluta om införande av betyg från årskurs 4 och tillkännager detta för regeringen.

Propositionens innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att en rektor får besluta att betyg ska sättas i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan och skolformer vid en skolenhet som rektorn ansvarar för.

Flera remissinstanser, bl.a. Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), Göteborgs universitet, Umeå universitet, Falkenbergs, Härryda, Kils och Mjölby kommuner, Idéburna skolors riksförbund, Lärarförbundet och Sveriges Elevråd, framför att det saknas vetenskapligt stöd för att tidigare betyg leder till högre kunskapsresultat. Statens skolverk framför att det utifrån myndighetens samlade erfarenheter i dag saknas tillräckligt kunskapsunderlag för att kunna bedöma från vilken årskurs betyg bör sättas om dessa ska tidigareläggas. Skolverket framför att det finns risk för ökade skillnader mellan elever eftersom utvärderingen av betyg i årskurs 6 visar att det främst gynnar redan högpre-

sterande elever, medan lågpresterande elevers kunskapsutveckling missgynnas av tidigare betyg.

Lärarnas Riksförbund, som avstyrker förslaget i sin helhet, har inget principiellt emot tidigare betyg men anser sig ha svårt att se nyttan med ännu tidigare betyg så länge reformen om betyg från årskurs 6 inte är grundligt utvärderad. Flera remissinstanser framhåller att resultatet av utvärderingen av försöksverksamheten bör inväntas innan betyg från årskurs 4 införs. Även Skolverket ser nackdelar med att det föreslagna beslutet fattas innan utvärderingen är rapporterad till regeringen.

Vidare är en majoritet av remissinstanserna negativa till att rektorn, och inte huvudmannen, föreslås få besluta att betyg ska införas från årskurs 4.

Kristdemokraternas ställningstaganden

Kristdemokraterna anser att betyg är ett viktigt verktyg för att ge elever och föräldrar information om hur eleven klarar kunskapsmålen. Betygen ska bidra till att elevernas kunskaper kontinuerligt följs upp och utvärderas, att resultaten kommuniceras med föräldrarna och att stöd sätts in tidigt.

Kristdemokraterna menar att dagens ordning med betyg från höstterminen i årskurs 6 är en bra modell. En så viktig förändring som från dagens betyg i årskurs 6 till betyg i årskurs 4 bör därmed luta sig på vetenskap och saklig grund. Det finns därför skäl att noga utvärdera betyg i årskurs 4 där detta har prövats utifrån hur det påverkat kunskapsinhämtning och i vilken mån extra resurser satts in till elever som annars riskerar att inte nå kunskapsmålen. Det naturliga hade varit att först därefter ha fattat ett välgrundat beslut om lämpligheten i att införa detta i alla skolor. Regeringen borde ha utrett det noggrannare, vilket framgår av flera remissinstansers synpunkter.

Kristdemokraterna är i grunden inte emot att betyg införs från årskurs 4 men hade föredragit att tidigare försök hade utvärderats innan ytterligare steg hade tagits.

När den här lagstiftningen emellertid införs är det därför av särskild vikt att regeringen löpande följer och utvärderar utfallet noga, exempelvis på vilket sätt barn i årskurs 4 och 5 får stöd, specialpedagogiska insatser och andra insatser för att uppnå målen och tillgodogöra sig undervisningen. Det är också angeläget att utvärdera konsekvenserna för likvärdigheten i skolan av en ordning där betyg ges i årskurs 4 i vissa skolor men inte i andra.

Regeringen bör även ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda effekterna av att rektorn och inte huvudmannen föreslås besluta om införande av betyg från årskurs 4.

Gudrun Brunegård (KD)

Pia Steensland (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD)

Michael Anefur (KD)

Roland Utbult (KD)